مدیریت و نقش متولیان سفر حلقه مفقوده تعطیلات نیمه تابستان؛

فقط تقصیر مردم است؟!

■ تعطیلات بلند نیمه تابستان تمام شد و ترافیک طولانی جاده‌های شمال و انبوهی از زباله و جامعه میزبان عصابی و خستگی مسافران بدون جای خواب و در راه مانده، سوغات این سفرها شد و مثل همیشه نخست انگشت اتهام به سمت مردم نشانه گرفته شد که چالش‌آفرین شده‌اند اما مساله مهمتر که نباید از آن غفلت شود مدیریت سفر و نقش متولیان سفر است که می‌طلبد در این زمینه پاسخگو و فاعل‌تر باشند.

گروه گردشگری – درباره چگونگی سفر در ایران و مقاصدی که پرتقاضا و حتی چالش‌برانگیز هستند و کمبودهایی که برای این مقاصد پیش‌بینی شده‌اند، پژوهش‌های بسیاری انجام شده است. روشن است که در تعطیلات کوتاه و بلند سال، مردم ایران بیشتر کدام مقاصد را برای سفر برمی‌گزینند و حتی مشخص است بیشتر چه نوع اقامتگاه‌هایی را انتخاب می‌کنند، در کدام محل‌ها تجمع مسافر شکل می‌گیرد و کدام جاده‌ها حادثه‌خیز هستند و یا کدام مناطق در پیک‌های قبلی سفر حادثه‌آفرین شده‌اند. حتی پیش از آغاز تعطیلات براساس پیش‌بینی‌ها درباره خطرات سقوط، گازگرفتی و غرق‌شدگی هشدار داده می‌شود اما کدام سمت ماجرا درست نیست که سفرهای داخلی بیشتر از آنکه مزیت داشته باشد آسیب‌رسان جلوه می‌کند؟ اوایل دهه نود با رکود سفر گردشگران خارجی به ایران، با این توجیه که سفرهای داخلی می‌تواند درآمدزا و عامل توسعه گردشگری و کشور باشد، ستادی تشکیل شد تا این سفرها را سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و ساماندهی کند و توزیع جمعیتی مسافران در کشور اتفاق افتد. زمستان ۱۳۹۲ پیش از آغاز تعطیلات نوروز، هیأت وزیران به پیشنهاد سازمان وقت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری تشکیل ستاد مرکزی هماهنگی خدمات سفر را تصویب کرد. آن زمان به جز سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری که ریاست ستاد مرکزی را به عهده داشت، وزارتخانه‌های کشور، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آموزش و پرورش، دادگستری، راه و شهرسازی و سازمان صدا و سیما و جمعیت هلال احمر اعضای اصلی این ستاد بودند که به تدریج بر تعداد آنها افزوده شد و در ادامه ستادهای استانی به ریاست استانداران شکل گرفت. در مصوبه این ستاد آمده است هدف از تشکیل آن توسعه گردشگری داخلی و ایجاد هماهنگی و انسجام در ارائه خدمات مناسب برای رفاه حال مسافران و گردشگران، سیاستگذاری، برنامه‌ریزی، سازماندهی و نظارت بر انجام فعالیت‌های سفر بوده است که براساس آن وظایف دستگاه‌های عضو مشخص شده است و باید از توانمندی، ظرفیت‌ها و امکانات دستگاه‌های مرتبط با امر سفر به منظور ارائه خدمات بهینه به مسافران استفاده کند و با شناسایی معضلات و مشکلات مربوط به سفر و در مقاطعی همچون دوران همه‌گیری کرونا و یا تعطیلات نوروز تنها به ارائه اطلاعیه‌هایی که بیشتر کاربرد توصیه‌نامه برای مسافران را داشت، ظاهر شده و عملکردش آنچنان که در شرح وظایف آمده است درباره سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و ساماندهی سفر و نظارت بر خدمات و استفاده از توانمندی و ظرفیت دستگاه‌های مرتبط با سفر و بخش خصوصی و بررسی و تدوین راهکار مناسب برای ارائه خدمات به ویژه در پیک‌های مسافرت همچون نوروز و یا تعطیلات مناسبتی، روشن نبوده است. در تعطیلات نیمه شهریور ماه ۱۴۰۳ نیز اگرچه ستاد مرکزی هماهنگی خدمات سفر پیش از آغاز تعطیلات تشکیل جلسه داد و ستادهای استانی هم تشکیل شدند و با آنکه مقاصد پرتقاضا پیش‌بینی شده و بروز معضلاتی از جمله کمبود سوخت و ارزاق در برخی مناطق احتمال داده شده بود اما آنچه در تعطیلات گذشته رخ داد نشان می‌دهد حجم سفرها غیرقابل پیش‌بینی بوده و متولیان سفر را به نوعی غافلگیر کرده بود، به گونه‌ای که برخی از شهرها و مناطق پرتقاضا آمادگی پذیرش این حجم از مسافر را نداشتند. به رغم آنکه آمارهای رسمی نشان می‌دهد نزدیک به دو تا سه درصد مسافران چادر و کمپ را برای سفر انتخاب می‌کنند اما برای این دسته از مسافران تدبیر قابل توجهی اندیشیده نشده بود. انتشار تصاویری از استقرار چادرهای مسافرتی در بلوارهای شهری و پیاده‌راه‌ها تاییدی بر این موضوع است. ایجاد کمپ‌ها در مسئولیت شهرداری‌ها تعریف شده است اما بعد از گذشت بیش از یک دهه از تشکیل چنین ستادی و کمیته‌ای در ذیل آن با عنوان «کمیته هماهنگی امور شهرداری‌ها و دهیاری‌ها» که مدیرکل دفتر امور شهری و روستایی استانداری، شهرداران استان، نمایندگان شوراهای شهر، شهرستان و استان، دهیاران روستاهای هدف و پرتردد گردشگران و سازمان همیاری شهرداری‌ها عضو آن هستند، روشن نیست دقیقا در این باره چه اقدامی شده است و چرا هر بار در پیک سفر چنین زخمی سر باز می‌کند؟ این ستاد کمیته دیگری با عنوان «کمیته خدمات اسکان و رفاه» دارد که اداره کل آموزش و پرورش، جامعه هتلداران استان، مجری طرح خانه مسافر، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، شهرداری‌ها، اوقاف و بقاع متبرکه، انجمن مراکز پذیرایی و بین‌راهی، نماینده مجتمع‌های رفاهی تفریحی، انجمن دفاتر خدمات مسافرتی، نمایندگان سازمان‌های دارای ظرفیت‌های اقامتی عضو آن هستند اما گزارش‌های ستاد سفر درباره وضعیت اقامت مسافران گویای آن است که صرفا خود را مسئول اقامت مسافران در اقامتگاه‌های رسمی و یا ذیل این مجموعه می‌داند و درباره دیگر اقامتگاه‌ها همچون خانه‌های اجاره‌ای که بعد از منزل اقوام و خویشاوندان، بیشترین گزینه مصرفی مسافران است، آنچنان که باید مسئولیتی را متوجه خود نمی‌داند. البته در مقاطعی در قالب طرح ساماندهی «خانه‌مسافرها» برای جذب صاحبان این خانه‌ها و صدور مجوز رسمی به آنها اقداماتی انجام شد. هرچند این طرح با مخالفت صاحبان سرمایه و هتلداران همواره مواجه بوده و تقریبا به طرحی بی‌سرانجام و بلاتکلیف تبدیل شده است. در دوره‌هایی هم ستاد مرکزی و ستادهای استانی با این خانه‌ها به جای ساماندهی، برخورد قهری داشتند و با «غیرمجاز» نامیدن آنها و پلمب این نوع اقامتگاه‌ها، سعی در خارج کردن آنها از چرخه خدمات داشتند که رشد قارچ گونه این خانه‌ها و ویلاهای اجاره‌ای و سایت‌های رزرو این خانه‌ها و افزایش مصرف‌کنندگان آن، نشان می‌دهد این نوع برخورد نتیجه‌بخش نبوده است. مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی که اردیبهشت ۱۴۰۳ از وضعیت سفرهای داخلی در ایران منتشر کرد، با داده‌پردازی آمارهای مرکز ملی آمار ایران اعلام کرد که استان‌های مازندران، خراسان رضوی، گیلان، تهران و فارس در ۱۱ سال اخیر جزو پرسفرترین مقاصد بوده‌اند، هرچند در سال‌های اخیر با تغییر الگوی سفر استان‌های همدان، کرمانشاه و کردستان و بخش‌های ایران وارد این فهرست شده‌اند، اما با توجه به مشخص بودن مقاصد سفر و انگیزه‌های مسافران می‌طلبد سیاستگذاران و متولیان سفر متناسب با این تقاضا برای بهبود زیرساخت در این مقاصد تصمیم‌گیری‌های ضرب‌الاجلی داشته باشند و میان زیرساخت‌ها و توزیع جمعیت تناسبی برقرار شود و به فراخور نیاز مسافران خدماتی متناسب همچون کمپ‌های گردشگری و مراکز اقامتی ارزان‌تر ایجاد شود. از آنجا که یکی از وظایف این ستاد، توزیع سفر بوده است پرسش مطرح است، فرهنگ‌سازی این ستاد در راستای توزیع جمعیتی مسافران و رفتار با طبیعت و جامعه میزبان چه بوده است، آیا اطلاعیه‌هایی که با محتوای توصیه و معرفی شهرهای جایگزین شهرهای پرمسافر صادر می‌شود به تنهایی کارساز بوده است؟ طبیعتاً ترافیک چند کیلومتری خودروها در ورودی معدود شهرها، حجم زباله‌ها، حوادث در طبیعت و رفتار غیر اصولی با میزبان پاسخ روشنی به این سوال می‌دهد. به هر روی، گردشگری یا سفر انبوه و پیامدهای آن تنها معضل ایران نبوده و در بسیاری از کشورها و مقاصد پرتقاضا در حال اتفاق است و نه تنها منجر به سرگردانی مسافران و یا اعتراض آنها به خدمات و زیرساخت شده است، بلکه جامعه میزبان را از ازدحام و شلوغی مسافران نیز به مرز عصبانیت و حتی انزجار رسانده است. نمونه آن شهر ونیز در ایتالیا و شهرهای جنوبی اسپانیا است که در یکی دو سال اخیر موجی از اعتراض‌ها علیه گردشگران در این مناطق شکل گرفته است.

با این حال مقامات این کشورها به جای پاک کردن صورت مساله و یا رها کردن آن و مقصر دانستن گردشگر و یا میزبان، در حال چاره‌اندیشی و تدبیر برای چگونگی کنترل و مدیریت سفرهای انبوه هستند. مورد دیگر کشور چین است که به خوبی از گردشگری داخلی بهره می‌برد و آن را به یک مزیت اقتصادی و فرهنگی تبدیل کرده است. در جشن سال نو چینی‌ها که شلوغ‌ترین تعطیلات دنیا شناخته می‌شود، بیش از نیم میلیون سفر به مدت دو هفته داخل این کشور انجام می‌شود که مدیریت این جمعیت حتما چالش‌برانگیز است اما برای مدیریت و کنترل آن، طی سال‌ها برنامه‌ریزی شده و زیرساخت متناسب با این نیاز همچون شبکه گسترده حمل و نقل هوایی و قطارهای سریع‌السیر با کلاس‌های قیمتی متنوع ایجاد شده است. البته ایران هم در این مورد آزمون پس داده است، نمونه آن اربعین است که با تشکیل یک ستاد در زیرمجموعه وزارت کشور و با عضویت دستگاه‌های مختلف برای خدمات‌رسانی به زائرانی که به عتبات عالیات عراق سفر می‌کنند، تمام امکانات و خدمات را بسیج می‌کند و نظارت جدی‌تر روی قیمت و خدمات در این مقطع زمانی دارد و بسیاری از زائران هم نسبت به خدماتی که دریافت می‌کنند تقریبا رضایت دارند، اما چرا همین تجربه در پیک سفرهای داخلی همچون نوروز و یا تعطیلات مناسبتی و مذهبی، که به هر حال سفر در آن اتفاق می‌افتد، استفاده نمی‌شود تا سفر در داخل کشور امن‌تر و با کیفیت‌تر انجام شود و اثرات اقتصادی خود را نشان دهد و صرفا به بحران تبدیل نشود؟

بزرگ‌ترین گلدان‌های طبیعی جهان در دل کویر کرمان

گروه گردشگری –نبکاهای شهرستان فَهرج که اخیرا در فهرست آثار طبیعی ملی به ثبت رسیده است یکی از پدیده های نادر و شگفت انگیز طبیعی محسوب می‌شود که به آن لقب بزرگ‌ترین گلدان‌های طبیعی جهان داده‌اند.

فهرج در ۲۶۰ کیلومتری جنوب شرق مرکز استان کرمان قرار گرفته است و برخلاف تصور از یک منطقه حاشیه کویری به واسطه وجود نخلستان ها و پوشش گیاهی زیبا در حاشیه بیابان ثبت جهانی لوت به عنوان نگین سبز کویر خوانده می شود. این شهرستان پنج اثر ملی و یک اثر ثبت جهانی به نام ریگ یلان را در کارنامه خود دارد و با توجه به اینکه یکی از درگاه‌های ورودی لوت در فهرج واقع شده است، این شهر از نقاط مستعد برای سرمایه گذاری و گسترش صنعت گردشگری استان کرمان و کشور محسوب می شود. کلوت‌ها، نبکا، تپه‌های ستاره آبی، قلعه عشاق، دشت طلایی، قلعه‌ها و مناطق تاریخی گوناگون، میل نادری، روستای تاریخی گردشگری شاهرخ آباد، دشت ستارگان و تنها جنگل بزرگ اسکنبیل ها از جمله جاذبه های کویر فهرج هستند که این منطقه را به بهشت رویایی گردشگران تبدیل کرده است. در مناطق کویری به دلیل عوارض محیطی و وزش باد، با روی هم انباشته شدن شن‌ها، یک تل شنی به صورت گلدان که در بالای آن یک گیاه که معمولا درخت گز یا طاغ قرار دارد، به وجود می آید که نمای زیبا و منحصر به فردی را ایجاد می کند. گفته می شود تشکیل نبکا گاه حدود یک قرن به طول می انجامد و قدمت برخی از نبکاها به یک هزار سال هم می رسد که به دلیل نقش آفرینی در تثبیت شن های روان و حفظ رطوبت در منطقه، از اهمیت فروانی در پایداری اکولوژی مناطق کویری برخوردار هستند. نبکاها (گلدان های طبیعی) در ایران اغلب در حاشیه کویر لوت و مناطق شهداد، فهرج و ریگان وجود دارند، ولی از نگاه کارشناسان، نبکاهای شهرستان فهرج ویژگی‌ای که نسبت به نبکاهای دیگر مناطق دارند، بلندی آنها است، به طوری که بلندی برخی از نبکاهای فهرج به ۲۰ متر (تقریبا یک ساختمان پنج طبقه) هم می رسد. عناصر تشکیل دهنده نبکا شامل ماسه، لای (خاک ریز به هم چسبیده) و رس است و شکل آنها از اندازه، تراکم و میزان رشد گیاه میزبان است که در شهرستان فهرج درختچه‌های گز از عمده‌ترین گونه‌های میزبان نبکاها هستند. نبکاها در سال ۹۲ در فهرست آثار ملی و طبیعی قرار گرفته اند و حال نبکاهای شهرستان فهرج به عنوان بلندترین گلدان های طبیعی دنیا در فهرست آثار طبیعی به ثبت رسیده اند تا توجه به نگهداری و حفاظت از آین ذخایر دیدنی و کمیاب طبیعی بیشتر از گذشته شود. روستای اسدآباد انگوری و جهان آباد در شهرستان فهرج از نقاطی محسوب می شوند که بیشترین نبکاها در اطراف آنها وجود دارند که پس از سال‌ها انتظار این گلدان های طبیعی ثبت ملی شده‌اند. هرچند نبکاها برای کارشناسان، کویرشناسان و کویرگردان آشنا است، اما عموم افراد و گردشگران شاید اطلاع کافی از این موهبت طبیعی نداشته باشند که با ثبت ملی این گلدان های طبیعی به طور حتم معرفی و اطلاع رسانی درباره آنها ضروری تر به نظر می رسد، البته در سال ۱۴۰۱ جشنواره نبکا در فهرج نیز برگزار شده است. این گلدان‌های طبیعی در فهرج تیرماه امسال ثبت ملی شدند. در کنار معرفی نبکاها، ایجاد زیرساخت ها برای توسعه گردشگری در فهرج و مناطق تجمع نبکاها می تواند به رونق گردشگری شهرها و روستاهای حاشیه کویر نیز کمک فراوانی کند که برای این مهم، تخصیص اعتبار و حمایت، برنامه ریزی و اجرای قوی در استان و شهرستان طلب می کند.

شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران
منطقه هرمزگان

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای همزمان با ارزیابی کیفی

نوبت دوم

شماره فراخوان: ۲۰۰۳۰۹۲۸۶۸۰۰۰۰۲۰
مناقصه گزار: شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه هرمزگان
موضوع: تهیه، طبخ و توزیع غذای گرم کارکنان ناحیه قشم
تاریخ مهلت ونشانی محل دریافت تحویل اسناد مناقصه:

پس از انتشار آگهی در روزنامه کلیه مناقصه گران برای دریافت کامل اسناد مناقصه و بارگذاری پاکت های الف - ب و ج به سایت http://setadiran.ir مراجعه نمایند.

۱. نوع و مبلغ تضمین: ضمانت نامه فرایند ارجاع کار مناقصه به مبلغ ۱/۶۶۸/۰۰۰/۰۰۰ (یک میلیارد و ششصد و شصت و هشت میلیون) ریال در صورت واریز نقدی به شماره حساب ۲۱۷۲۵۸۸۰۲۸۰۰۳ بانک مرکزی یا به شماره شبا IR ۶۷۰۱۷۰۰۰۰۰۰۲۱۷۲۵۸۸۰۲۸۰۰۳ (حساب در بانک ملی شعبه نفت می باشد) به نام شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران منطقه هرمزگان. (شماره ثبت ۶۷۳۳۷، کد اقتصادی: ۴۱۱۱۱۱۷۱۳۹۷۹، شناسه ملی: ۱۰۱۰۱۱۲۲۹۰۴، کدپستی: ۷۹۱۷۹-۱۴۵۷۵)
۲. مبلغ برآورد ۳۳/۳۶۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال.
۳. مدت اجرای کار ۱۲ ماه می باشد.
۴. دارای حداقل سابقه کاری مرتبط.
۵. دارا بودن گواهینامه تاییدصلاحیت ایمنی و گواهینامه تعیین صلاحیت کار از اداره کل تعاون و کار و رفاه اجتماعی. (تصویر گواهینامه ها در هردو پاکت ب و پاکت ارزیابی کیفی قرارداده شود).
۶. ارائه آخرین صورتهای مالی حسابرسی شده.
۷. ارائه آگهی مربوط به شخص یا اشخاصی که طبق آخرین تغییرات در روزنامه رسمی مجاز به امضاء اسناد تعهد آور شرکت می باشد. (تصویر آخرین تغییرات اساسنامه در پاکت ب و پاکت ارزیابی کیفی قرارداده شود).
۸. تصویر اساسنامه شرکت (مناقصه گر) در پاکت ب و پاکت ارزیابی کیفی قرارداده شود.
۹. ارائه تاییدیه آخرین نمونه امضاء مدیرعامل و رییس هیات مدیره در پاکت ب و پاکت ارزیابی کیفی.
۱۰. احراز امتیاز حداقل ۶۰ براساس معیارهای ارزیابی کیفی و توانمندیهای بهداشتی و زیست محیطی (HSE) الزامی می باشد.
۱۱. تصویر کلیه گواهینامه ها و مدارک فوق در هر دو پاکت ب و پاکت ارزیابی کیفی قرارداده شود.
۱۲. توزیع اسناد پس از انتشار آگهی از تاریخ ۱۴۰۳/۰۶/۱۷ لغایت ۱۴۰۳/۰۶/۲۸، مهلت بارگذاری پاکت های (الف،ب،ج) در سامانه ستادایران تا ساعت ۱۹ مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۱۰ می باشد، بازگشایی پاکت ارزیابی کیفی مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۱۱ و تاریخ بازگشایی پاکتهای (الف،ب و ج) متعاقباً اعلام خواهد شد. (پاکت تضمین در یک لفاف سربسته در مهلت و محل تعیین شده همراه با نامه به دبیرخانه مناقصات این شرکت تحویل گردد.) (بازگشایی پاکت ها با حداقل ۳ مناقصه گر انجام خواهد شد)
۱۳. جلسه توجیهی مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۰۱ ساعت ۱۰ صبح برگزار می گردد. (حضور درجلسه الزامی است)
۱۴. پس از طی مراحل قانونی، پاکت های الف، ب و ج مناقصه گرانی بازگشایی خواهد شد که حداقل امتیاز لازم در ارزیابی HSE را کسب کرده باشند.
۱۵. به پیشنهادهای فاقدامضاء، مشروط، مخدوش و همچنین پیشنهاداتی که پس از مهلت مقرر درفراخوان واصل گردد ترتیب اثر داده نخواهد شد. ارقام به ریال و حروف/ عدد درج و فاقد خط خوردگی / لاک گرفتگی باشد.

***نکته مهم تمامی مناقصه گران /شرکت ها باید در سامانه ستاد ثبت نام و کلیه پاکت های الف - ب و ج و ارزیابی خود را در سامانه ستاد ایران بارگذاری نمایند. (فایل ها می بایست به صورت پی دی اف باشد، پاکت ب و ارزیابی بدلیل حجم بالای فایل ترجیحا به صورت فشرده و در قالب یک فایل باشد.)

روابط عمومی شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه هرمزگان
شناسه: ۱۷۷۶۸۳۲

روزنامه اقتصاد کیش
پرتیراژترین و با سابقه ترین نشریه جزیره کیش
گسترده ترین شبکه اطلاع رسانی داخلی منطقه آزاد کیش
۴۴۴۲۴۹۶۹
۴۴۴۲۴۹۹۹